

Opole, dnia 21 kwietnia 2016r.

Zakład Prawa Gospodarczego,
Handlowego i Upadłościowego
Wydziału Prawa i Administracji
Uniwersytetu Opolskiego
dr hab. Rafał Adamus, prof. UO

**Ocena osiągnięć naukowych Habilitanta
dra Arkadiusza Radwana**

Działając na podstawie powołania na funkcję recenzenta w postępowaniu habilitacyjnym dra Arkadiusza Radwana, w drodze uchwały Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów z dnia 2 lutego 2016r., niniejszym oświadczam, że według mojej oceny

Pan dr Arkadiusz Radwan

posiada osiągnięcia naukowe, uzyskane po otrzymaniu stopnia doktora, stanowiące znaczny wkład Habilitanta w rozwój dyscypliny naukowej jaką jest prawo, w szczególności poprzez opublikowanie monografii pt. „Ius dissidentium. Granice konsensusu korporacyjnego i władzy większości w spółkach kapitałowych”, Warszawa 2016, ss. 1 - 621, oraz wykazuje się istotną aktywnością naukową, a zatem spełnia kryteria, o których mowa w art. 16 w zw. z art. 18a ust. 7 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. 2014, poz. 1852) i w § 3 pkt 1, § 4, § 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz.U.2011, nr 196, poz. 1165).

I. Ocena w zakresie osiągnięć naukowo-badawczych habilitanta

I.1 Ocena monografii „Ius dissidentium. Granice konsensusu korporacyjnego i władzy większości w spółkach kapitałowych”, Warszawa 2016, ss. 1 - 621.

a)

Kluczowe znaczenie w dorobku naukowym Habilitanta, po uzyskaniu stopnia doktora, ma monografia „Ius dissidentium. Granice konsensusu korporacyjnego i władzy większości w spółkach kapitałowych”, Warszawa 2016. Jest ona – z wielu względów – imponującym opracowaniem poświęconym dziedzinie prawa spółek, w której Habilitant uprzednio wielokrotnie zabierał głos jako ceniony komentator. Na uznanie zasługuje zarówno zakres rozmachu badawczego monografii, szczegółowość analiz jak i przyjęte metody badawcze. W mojej ocenie szczególną wartość ma przyjęte przez Habilitanta założenie ekonomicznej analizy prawa.

b)

Warto przyznać, że zagadnienie prawa udziałowca spółki kapitałowej do wyjścia ze spółki kapitałowej w przypadku istotnych zmian korporacyjnych nie doczekało się dotychczas monograficznego opracowania doktrynalnego w rodzimej literaturze prawniczej. Dzieło Habilitanta wkracza zatem na mało eksploatowany obszar prawa spółek. W dziedzinie prawa tak nasyconej licznymi pracami badawczymi znalezienie wolnej, a zarazem doniosłej, przestrzeni naukowej niewątpliwie świadczy o bardzo trafnym doborze tematu przez Habilitanta.

c)

Tematyka *exodusu* udziałowca/udziałowców spółki kapitałowej została oparta o gruntowne studia polskiej doktryny prawa spółek jak i własne, głębokie przemyślenia Habilitanta. Niewątpliwie atutem dzieła jest jego bardzo szczegółowe oparcie o rodzimą literaturę przedmiotu, co jest niewątpliwie ważne dla tej warstwy pracy, która została przygotowana w oparciu o metodę dogmatyczną. Niemniej o rozmachu opracowania zagadnienia świadczy także przedstawienie bardzo szerokiej perspektywy porównawczej poprzez odwołanie się, w granicach analizowanego tematu, do regulacji prawa niemieckiego, szwajcarskiego, holenderskiego, duńskiego, francuskiego, włoskiego, hiszpańskiego, brytyjskiego, ukraińskiego, amerykańskiego, japońskiego. Co godne podkreślenia, odwołanie do obcych

systemów prawnych nie ma charakteru jedynie pobieżnego. Za szczególnie wartościową uznać należy syntezę *iurum dissidentium* (s. 521 – 535), która daje pewien obraz tendencji światowych w tym zakresie, a także pozwala na sformułowanie doniosłych wniosków.

d)

Atutem opracowania jest z pewnością jego warsztat naukowy. Dywagacje poświęcone prawu spółek Habilitant prowadzi na bazie solidnej podbudowy ogólnoteoretycznej, z uwzględnieniem źródeł z zakresu metodologii nauk humanistycznych czy logiki formalnej. Nie jest to częsta cecha opracowań poświęconych prawu handlowemu. Wywody teoretyczne służą wypracowaniu konkretnych wniosków, które – w pewnych wypadkach – stanowią punkt wyjścia dla dalszych poszukiwań naukowych. Główne cele badawcze zostały zaprezentowane w klarowny sposób. Nie sposób nie wspomnieć o kunsztownym języku opracowania, którego koloryt dobrze dopełnia treść merytoryczną.

e)

Najbardziej istotne znaczenie – dla dokonania oceny w zakresie dorobku Habilitanta – mają jednak walory merytoryczne opracowania, a jest ich niewątpliwie bardzo dużo. Pozwala to na bardzo wysoką ocenę opiniowanego dzieła.

W pierwszej części monografii trafnie wytoczono linie demarkacyjne dla analizowanego zagadnienia. Autor (s. 16-18) wyklucza z głównych analiz nad *exodusem* udziałowców ze spółki kapitałowej przypadek śmierci udziałowca, postępowania egzekucyjnego z praw udziałowych, przymusowego wykupu akcji, wyłączenia wspólnika spółki z o.o., rozwiązania i likwidacji spółki, wyjścia ze spółki w oparciu o postanowienia umowy/statutu spółki czy umowy z innymi udziałowcami (m.in. przy stosowaniu klauzul typu *put, tag along*). Z treści opracowania – jednak konsekwentnie do tych założeń – wynika, że Habilitant nie porusza także problemu wyjścia ze spółki kapitałowej w wyniku ogłoszenia upadłości udziałowca.

Podstawowym przypadkiem ustąpienia ze spółki kapitałowej, opisywanym przez Habilitanta, jest zbycie całości praw udziałowych (s. 57 i n.); dalej ustąpienie w oparciu o przepisy kodeksowe o spółce z o.o. albo o ich interpretację, tzn. w drodze wypowiedzenia stosunku spółki, w drodze rozwiązania spółki na mocy orzeczenia sądowego, ustąpienia ze spółki z ważnych powodów (s. 61 i n.); ustąpienie w oparciu o przepisy kodeksowe o spółce akcyjnej

tzn. w drodze istotnej zmiany przedmiotu działalności spółki, przymusowy odkup akcji (s. 69 i n.).

Wywody na temat uprawnienia do ustąpienia wspólnika ze spółki z o.o. z ważnych powodów, w oparciu o wykładnię art. 271 pkt 1 k.s.h. (s. 68-69) budzą jednak pewien niedosyt, w szczególności wobec faktu, że przedstawiony przez Autora pogląd, na gruncie obowiązującej regulacji prawnej, jest kontrowersyjny (w dalszej części Autor formułuje zresztą pewne wnioski *de lege ferenda*). W płaszczyźnie wnioskowania *a maiori ad minus* Habilitant odniósł się głównie do art. 271 pkt 1 k.s.h. bez szerszego odniesienia do przepisów proceduralnych i przepisów regulujących skutki wyłączenia wspólnika ze spółki z o.o.

W dalszej części pracy Habilitant analizuje ustąpienie ze spółki kapitałowej na podstawie przepisów o restrukturyzacji podmiotowej spółek w procesie łączenia, podziału, przekształcenia spółek (s. 89 i n.), przepisów ustawy o ofercie publicznej w drodze tzw. obowiązkowego wezwania majoryzacyjnego, przymusowego odkupu akcji spółki publicznej, tzw. obowiązkowego wezwania delistującego (s. 109 i n.).

Temat opracowany przez Habilitant może być niewątpliwie inspiracją dla dalszych dociekań, w szczególności w odniesieniu do ewentualnej dopuszczalności prawa wyjścia udziałowca ze spółki kapitałowej jako propozycji układowej, w postępowaniu restrukturyzacyjnym (Habilitant zastrzegł jednak zamknięcie stanu prawnego dzieła na dzień 15.11.2015r., w którym ustawa Prawo restrukturyzacyjne jeszcze nie weszła w życie). W doktrynie polskiej pogłębione badania nad środkami restrukturyzacyjnymi w postaci rozząd korporacyjnych zapoczątkował Ś.P. prof. dr hab. Antoni Stanisław Witosz. Wydaje się, że szczegółowa analiza tego tematu mogłaby w istotny sposób wzbogacić dorobek nauki prawa handlowego.

Dalej Habilitant przedstawia różne warianty klasyfikacji i typologii praw wyjścia udziałowca ze spółki kapitałowej (s. 133 i n.).

Prezentacja (odpowiednio zidentyfikowanych i uporządkowanych) praw wyjścia nie jest jedynym atutem dzieła. Ważne znaczenie teoretyczne mają wywody poświęcone związkom praw wyjścia z instytucjami i zasadami prawa prywatnego. Habilitant sięga do takich zagadnień jak prywatnoprawna zasada autonomii woli stron (s. 175 i n.), problem

członkostwa w spółce a klauzula *rebus sic stantibus* (s. 191 i n.), istota prawa własności (s. 213 i n.).

W dalszej części opracowania Habilitant trafnie umieszcza problem praw wyjścia w środowisku systemu ochrony praw mniejszości w spółkach kapitałowych (s. 241 i n.) i w perspektywie tzw. rządów większości w spółkach kapitałowych (s. 293 i n.), jak również w płaszczyźnie uwarunkowań konstytucyjnych (s. 539 i n.).

Powtórzyć zatem należy, że przyjęta perspektywa badawcza niewątpliwie przedstawia się imponująco.

f)

Obszerne, wielowątkowe wywody zwieńczone zostały wnioskami *de lege lata* jak i *de lege ferenda*. Habilitant przyznaje *ius dissidentium* wymiar osobnej instytucji prawnej, której przybiera odpowiednio uzasadnioną nazwę. Praca jest żywym przykładem tworzenia się dobrej doktryny prawa: Autor wybiera określone zjawisko do badań, wytycza jego granice, dokonuje odpowiednich systematyzacji, porównuje - w drodze zaawansowanej komparystyki - cudze regulacje prawne, podnosi opisywane zjawisko do rangi osobnej instytucji prawnej, wyciąga odpowiednie wnioski *de lege lata* i *de lege ferenda*, inspiruje do dalszych badań i polemik. Opisywana instytucja *ius dissidentium* nie jest przy tym jedynie prostym komentarzem do przepisów Kodeksu spółek handlowych czy innych ustaw. Dokonana analiza znacznie przekracza horyzont regulacji Kodeksu spółek handlowych.

g)

Habilitant lokuje *ius dissidentium* między zasadą majoryzacji a zasadą konsensualności i wskazuje na możliwość wywiedzenia *ius dissidentium* w drodze przeciwstawienia sobie zasady majoryzacji i zasady konsensualności. Habilitant trafnie zalicza *ius dissidentium* do praw mniejszości. Autor dokonuje bardzo trafnego spostrzeżenia, że przystąpienie do spółki bazuje na pewnym konsensusie korporacyjnym wszystkich udziałowców, czego wyrazem jest m.in. akceptacja zasady większościowego decydowania o zasadniczych sprawach spółki. Przekroczenie granic konsensusu korporacyjnego wymaga redefinicji jego fundamentów. Postawiona tu teza i jej uzasadnienie ma trudne do przecenienia znaczenie dla teorii i praktyki prawa spółek. Praca rzuca nowe światło na możliwe kierunki wykładni niektórych instytucji prawa spółek. Habilitant wywodzi, że *ius dissidentium* pozwala na ochronę współników,

którzy nie akceptują fundamentalnych zmian korporacyjnych w spółce. Ważne stwierdzenie Habilitanta odnosi się do problemu nadpodaży akcji zgłoszonych do odkupu. Zdaniem Habilitanta zasada *ius dissidentium* przemawia przeciwko stosowaniu formuł redukcji *pro rata* czy *prior tempori* a uzasadnienie merytoryczne tego stanowiska ma doniosły wymiar w dyskusji nad tym zagadnieniem.

Zasługą Habilitanta jest zwrócenie uwagi na duży poziom indywidualizacji *ius dissidentium*, powiązanie *ius dissidentium* z prawem głosu, problem zaskarżania uchwał organów stanowiących spółek w kontekście wysokości spłaty ustępujących wspólników.

h)

Niewątpliwą wartością dodaną monografii jest przedstawienie solidnych wniosków *de lege ferenda*. Zasadniczy postulat Autora – będący konsekwencją starannie przeprowadzonych badań – sprowadza się do rekodyfikacji *ius dissidentium* w polskim prawie spółek. Rodzi się w tym miejscu zasadnicze pytanie o doniosłość tej materii w kontekście potrzeby zmian legislacyjnych. Przyjąć bowiem należy, że zmiany w obrębie prawa spółek (jak i w innych dziedzinach prawa) nie powinny prowadzić do sezonowości przepisów prawa, a ich ostateczne przyjęcie powinno zyskiwać znaczący konsensus doktrynalny. Habilitant w swojej pracy wydaje się, że w sposób przekonujący przedstawił doniosłość tej instytucji m.in. w kontekście częstych w praktyce transformacji korporacyjnych. Postulat legislacyjny Autora wymaga zatem przynajmniej pogłębionej dyskusji. Projekt poprawy stanu prawnego a nie tylko jego bieżąca identyfikacja i analiza świadczy tym samym o wartości monografii i wynikach zawartych w niej badań. Wizją Habilitanta jest przy tym zastąpienie dotychczasowej regulacji o wymiarze partykularnym i szcątkowym konstrukcją bardziej uniwersalną z uwzględnieniem takich parametrów regulacji jak przesłanki, procedura, terminy, uprawnienie do *exodusu*, uprawnienie do wykupu, „łączne górne limity spłat”, sposób ustalenia wynagrodzenia, sposób rozstrzygania sporów. Przy czym ów uniwersalizm – zdaniem Habilitanta – mógłby być wyborem pomiędzy modelem scentralizowanym a bardziej umiarkowanym modelem sektorowym (tematycznym). Niemniej warto zauważyć, że korpus *ius dissidentium* został przedstawiony jako pewna konwencja klasyfikacyjna co oznacza, że pewien spór może zogniskować się już przy wstępnym problemie ustalenia jego legislacyjnych granic. Może pojawić się również wątpliwość czy temat *ius dissidentium* jest w ogóle na tyle doniosły aby przekroczyć granicę regulacji sektorowej. W uwadze polemicznej

można zająć stanowisko, że w polskiej tradycji regulacji nie byłoby – jak się wydaje – wystarczających racji dla przyjęcia modelu scentralizowanego.

W wyniku analiz komparystycznych Habilitant proponuje odniesienie do *ius dissidentium* uchwał odnoszących się do klauzul arbitrażowych w umowie spółki, zmian dotyczących swobody obrotu prawami udziałowymi, limitów w zakresie praw głosu, czy posiadanych udziałów.

Za interesujący uznać należy postulat Habilitanta dotyczący wprowadzenia ogólnej klauzuli przełamującej prawo veta w sytuacji, w której wymagana byłaby jednomyślność.

Odnotować należy, że Habilitant trafnie zwraca uwagę na problem *exodusu* wspólników w kontekście przewidywanej reformy w obszarze zgrupowania spółek, w szczególności w przypadku wspólników mniejszościowych spółki zależnej podlegającej wiążącym poleceniom ze strony spółki dominującej.

Należałoby uznać za przekonujący postulat Habilitanta co do ustawowego uregulowania prawa wspólnika do wyjścia ze spółki z o.o.

i)

Monografia „*Ius dissidentium. Granice konsensusu korporacyjnego i władzy większości w spółkach kapitałowych*”, Warszawa 2016 bez wątpienia może zostać uznana za znaczny wkład Habilitanta w rozwój prawa, z aspiracją do statusu szczególnie starannie przygotowanej publikacji naukowej. Ewentualne uwagi do treści opracowania mają wymiar uwag o charakterze wyłącznie polemicznym, co jest naturalnym zjawiskiem w dyskursie prawniczym.

I.2. Ocena w zakresie osiągnięć naukowo-badawczych Habilitanta obejmująca autorstwo lub współautorstwo publikacji naukowych w czasopismach znajdujących się w bazie Web of Science (WoS) lub na liście European Reference Index for the Humanities (ERIH) jak i publikacji naukowych w innych czasopismach międzynarodowych lub krajowych

Na dorobek naukowy Habilitanta składają się ponadto rozdziały w książkach zagranicznych i krajowych, liczne publikacje w zagranicznych i krajowych uznanych periodykach naukowych.

Na uznanie zasługuje współautorstwo obszernej analizy „Company law in Poland: Between Autonomous Development and Legal Transplant”, Tybinga 2010. Habilitant stawia tam trafną tezę, że polskie prawo spółek w istotny sposób powieliła rozwiązania przyjęte w przedwojennym prawie spółek (zasada kontynuacji), które pozostawało pod silnym wpływem rozwiązań niemieckich. Z kolei europeizacja polskiego prawa spółek odbywa się w dużej mierze przez pryzmat rozwiązań przyjętych w niemieckim porządku prawnym. Dalej wymienić należy opracowanie „Corporate Governance and Restructuring of State Owned and State Holding Enterprises – the Polish Experience” Bejing 2006. Cennym wkładem w doktrynę prawa spółek jest współautorstwo opracowania „Legal Aspects of Executive Remuneration in Polish Listed Companies”, w którym Habilitant stawia tezę o zapóźnieniu rodzimych regulacji dotyczących wynagrodzeń menedżerskich. Wyciągnięte przez Habilitanta wnioski stanowią podstawę do poszukiwań rozwiązań teoretycznych jak i praktycznych.

W pracy pt. „The Possibilities for and Barriers to Sustainable Companies in Polish Company Law”, której Habilitant jest współautorem, najbardziej interesującą kwestią jest poruszone zagadnienie dotyczące zgrupowania spółek.

W dorobku Habilitanta wyróżnić należy opracowania poświęcone europejskiemu prawu spółek. W artykule „25 thoughts on European Company Law in the EU of 25” Habilitant wskazuje na płaszczyznę poszerzenia składu Unii Europejskiej w kontekście filozofii prawa spółek. Za szczególnie interesujące uznać należy pionierskie opracowania poświęcone koncepcji europejskiej spółki prywatnej: „European Private Company and the Regulatory Landscape in the EU” i „European Private Company – a view from the New Europe”.

Opracowania Habilitanta w tym zakresie stanowią punkt wyjścia dla opracowań krajowych poświęconych tej tematyce. W dorobku Habilitanta znajduje się opracowanie poświęcone zasadom *corporate governance* jak i zagadnieniom ukraińskiego prawa spółek.

W tle dorobku publicystycznego w wymiarze międzynarodowym pozostają artykuły na międzynarodowych blogach specjalistycznych, w opracowaniach poradnikowych, *working papers*, sprawozdania konferencyjne.

W publikacjach krajowych szczególne znaczenie należy przypisać cyklowi publikacji dotyczących przymusowego wykupu drobnych akcjonariuszy, będących dojrzałą i wartościową oceną art. 417 k.s.h. (m.in. „Przymusowy wykup akcji drobnych akcjonariuszy”, „Przymusowy wykup akcji drobnych akcjonariuszy w prawie brytyjskim na tle k.s.h.”).

W zakresie zainteresowań Habilitanta, które przybrały postać opracowań naukowych, były także i inne zagadnienia z obszaru prawa spółek, takie jak prawo poboru, problem tzw. szantażu korporacyjnego, kapitał docelowy, zaskarżanie uchwał organów stanowiących spółek.

W mojej ocenie bardzo ważnym głosem w dyskusji nad mitem funkcji ochronnej dla wierzycieli kapitału zakładowego spółki kapitałowej jest obszerna publikacja „Sens i nonsens kapitału zakładowego – przyczynek do ekonomicznej analizy ustawowej ochrony wierzycieli spółek kapitałowych”. Habilitant w wymienionej publikacji analizuje konflikty interesów pomiędzy udziałowcami spółki kapitałowej a jej wierzycielami. Analiza jest wielopłaszczyznowa, argumentacja przekonująca, Autor przedstawia interesujące wnioski *de lege ferenda*.

Habilitant zajmował się ponadto problemami prawnymi dotyczącymi prawa o stowarzyszeniach.

W dorobku Habilitanta pozostają publikacje poświęcone tematyce edukacji prawniczej, historii myśli prawniczej, systemowi emerytalnemu, teorii prawa.

W podsumowaniu stwierdzić należy, że w pozostałym dorobku naukowym Habilitanta znajdują się liczne opracowania naukowe, które w wielu wypadkach odnoszą się do nieszablonowych zagadnień prawnych, o zróżnicowanym wachlarzu tematycznym, które również ocenić należy jako istotny wkład w rozwój nauk prawnych. Zagadnienia merytoryczne, których opracowania podjął się Habilitant należy ocenić jako ambitne. Zaslugą Habilitanta jest jego wkład w dyskusji w przedmiocie potrzeby unowocześniania polskiego jak i europejskiego prawa spółek.

Tłem dorobku naukowego Habilitanta są liczne wypowiedzi o charakterze publicystycznym.

I.3. Ocena w zakresie sumarycznego impact factor publikacji naukowych według indeksu Hirscha opublikowanych publikacji według bazy Web of Science (WoS);

Stosownie do dorobku naukowego wysoka jest ocena bibliometryczna Habilitanta według indexu Hirscha. Z 13 publikacji wynik cytowań to 23, co przekłada się na tzw. h-index w wysokości 3.

I.4. Ocena w zakresie wygłoszonych referatów na międzynarodowych lub krajowych konferencjach tematycznych.

W dorobku Habilitanta znajduje się ok. 30 aktywnych wystąpień na międzynarodowych i zagranicznych konferencjach naukowych i niemal 30 aktywnych wystąpień na krajowych konferencjach naukowych.

II. Ocena w zakresie dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego oraz współpracy międzynarodowej

II.1. Ocena udziału w międzynarodowych lub krajowych konferencjach naukowych i udziału w komitetach organizacyjnych tych konferencji

Powtórzyć należy, że w dorobku Habilitanta znajduje się ok. 30 aktywnych wystąpień na międzynarodowych i zagranicznych konferencjach naukowych i niemal 30 aktywnych wystąpień na krajowych konferencjach naukowych. Liczby te wskazują na olbrzymią aktywność Habilitanta w zakresie udziału w konferencjach naukowych.

II.2. Ocena kierowania projektami realizowanymi we współpracy z naukowcami z innych ośrodków polskich i zagranicznych. Ocena uczestnictwa w programach europejskich i innych programach międzynarodowych lub krajowych. Ocena osiągnięć w zakresie udziału w zespołach eksperckich i konkursowych. Ocena osiągnięć w zakresie wykonania ekspertyz lub innych opracowań.

Również w tym segmencie oceny działalności Habilitanta jego dorobek jest znaczny, na pewno ponadprzeciętny.

Habilitant od 2004r. jest dyrektorem Centrum C-Law.org – stowarzyszenia międzynarodowego poświęconego studiom z zakresu prawa spółek.

W roku 2007 Habilitant był przewodniczącym grupy „Expert Group 10+” zrzeszającej ekspertów z nowych państw członkowskich UE, których celem było zajmowanie wspólnego stanowiska co do konsultowania aktów prawnych przygotowywanych przez Komisję Europejską.

Od roku 2014r. Habilitant jest członkiem Rady Doradczej przy Center for European Company Law – ośrodka zrzeszającego kilka uniwersytetów europejskich.

Habilitant współkierował polsko - niemieckim projektem naukowym pt. „Opracowanie polskiej i niemieckiej koncepcji partycypacji pracowniczej w małych i średnich przedsiębiorstwach w oparciu o model ESOP”, był członkiem głównego zespołu badawczego w ramach projektu pt. „Sustainable Companies’ Project”, obecnie Habilitant bierze udział w projekcie badawczym pt. „Sustainable Market Actors for Responsible Trade Project”.

Habilitant był inicjatorem i redaktorem naczelnym Czasopisma Kwartalnego Całego Prawa Handlowego, Upadłościowego oraz Rynku Kapitałowego wydawanego w latach 2007 – 2010.

Habilitant pełnił funkcje recenzenta w następujących czasopismach naukowych, międzynarodowych i krajowych: European Company and Financial Law Review, European Journal of Law and Economics, Transformacje Prawa Prywatnego.

Elementem dorobku Habilitanta jest również współautorstwo licznych ekspertyz, z których wymienić należy opracowanie poświęcone Zbiorowi Zasad Ładu Korporacyjnego Giełdy Papierów Wartościowych, opinia dot. Programu Reformy Regulacji 2010 – 2011, ekspertyza poświęcona konstytucyjnym wymienić należy opracowanie poświęcone Zbiorowi Zasad Ładu Korporacyjnego Giełdy Papierów Wartościowych, opinia dot. Programu Reformy Regulacji 2010 – 2011, ekspertyza poświęcona konstytucyjnej ocenie rekomendacji dotyczących II filara systemu emerytalnego, opinia dot. możliwości zastosowania konstrukcji Employee Stock Ownership Plan w polskim obrocie gospodarczym.

II. 3. Ocena udziału w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism

Habilitant jest od roku 2015 członkiem rady programowej dwumiesięcznika „European Company Law” jak również członkiem rady programowej serii wydawniczej „European Company Law”.

II.4. Ocena osiągnięć dydaktycznych i w zakresie popularyzacji nauki. Ocena osiągnięć w zakresie staży w zagranicznych lub krajowych ośrodkach naukowych lub akademickich. Ocena udziału w konsorcjach i sieciach badawczych. Ocena członkostwa w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych.

Habilitant był związany z licznymi ośrodkami naukowymi zarówno krajowymi jak i zagranicznymi, wśród których wymienić należy Uniwersytet Jagielloński (2003-2004), Uniwersytet Rzeszowski (2003-2004), Krakowską Akademię im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego (2003-2007), Uniwersytetem Ekonomicznym w Krakowie (2008-2009), Uniwersytetem w Hamburgu (2006-2007), New York University School of Law (2004-2005).

Habilitant jest jednym z założycieli i prezesem zarządu niezależnej pozauniwersyteckiej jednostki naukowej – Instytutu Zaawansowanych Studiów Prawnych im. Profesora Maurycego Allerhanda. Między innymi poprzez inicjatywę powołania Instytutu Allerhanda Habilitantowi udało się w autentycznie zachęcić wielu, w szczególności młodych, ludzi do realizacji swoich pasji naukowych i dalszego rozwoju naukowego.

W wymiarze międzynarodowym Habilitant był członkiem tzw. Grupy Refleksji zajmującej się problematyką nowej dyrektywy o europejskiej spółce jednoosobowej. Habilitant jest

członkiem (od 2014r.) Informal Company Law Expert Group – ciała doradczego Komisji Europejskiej. Dalej wskazać należy, że dr Arkadiusz Radwan brał udział w przedsięwzięciu badawczym – zleconym przez Komisję Europejską – odnoszącym się do zagadnienia proporcjonalności pomiędzy własnością a kontrolą w spółkach publicznych. Habilitant przewodniczył konsorcjum podmiotów w zakresie czynności doradztwa dla Parlamentu Europejskiego w zakresie prawa spółek i *corporate governance*.

Zaangażowanie Habilitanta w działalność dydaktyczną i popularyzację nauki można ocenić jako ponadprzeciętną.

Podsumowanie

Habilitant pozytywnie, w sposób wybitny, spełnia wymogi według każdego z kryteriów normatywnych określonych w art. 16 w zw. z art. 18a ust. 7 ustawy z dnia 14 marca 2003 r. o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz.U. 2014, poz. 1852) i w § 3 pkt 1, § 4, § 5 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa wyższego z dnia 1 września 2011 r. w sprawie kryteriów oceny osiągnięć osoby ubiegającej się o nadanie stopnia doktora habilitowanego (Dz.U.2011, nr 196, poz. 1165).

dr hab. Rafał Adamus, prof. UO